

PRIVEȘTE DE APROAPE LUCRURILE
CA SĂ VEZI ADEVĂRUL

Elena HARCONIȚA,
*directorul Bibliotecii Științifice
a Universității de Stat "Alec Russo"*

Bogăția culturală și spirituală care se păstrează în Biblioteca îi oferă deplinul drept de-a fi considerată sufletul instituției de învățământ. Acest fapt l-a confirmat ambasadorul Poloniei Domnul Krzysztof Supowicz, care a spus că *Biblioteca este inima și, totodată, oglinda unei instituții didactico - științifice cum este Universitatea* (7 martie 2006). *Este locul unde se formează adevăratele valori intelectuale, profesionale și civice ale tinerilor*, susține Dl Marian Lupu, președintele Parlamentului Republicii Moldova. (19.05.07). *Biblioteca Dumneavoastră este o adevărată oază de spirit și inteligență. Succese! Cât mai mulți cititori!*, ne dorește cunoscutul scriitor Vladimir Beșleagă, care a avut o întâlnire cu studenții de la Bălți la 24 mai 2007.

Într-adevăr, Biblioteca este capabilă să susțină demersurile de instruire, cercetare și recreare, poate să influențeze starea spirituală generală de care depinde formarea reperelor morale ale individului.

Activitatea bibliotecarilor noștri în ultimii ani a devenit mult mai vizibilă, ei posedă mai multă competență, demonstrează

independență în acțiuni și luarea deciziilor, inițiativă, comunicabilitate, siguranță în propriile puteri. Lor le este proprie atitudinea creativă și dorința de autorealizare profesională pentru o activitate de succes în condițiile noi de informatizare a societății și reformare a învățământului din perspectiva Procesului de la Bologna. Susținerea atestării și obținerea gradelor de calificare își au impactul pozitiv asupra profesionalismului salariaților Bibliotecii: în anul de referință încă 4 bibliotecari au fost atestați, alăturându-se celor 35 de specialiști (total 70) care deja dețin gradul de calificare superior, uni și doi. Cercetarea bibliografică și biblioteconomică a fost oglindită de ei în 46 de comunicări prezentate în cadrul întrunirilor profesionale locale și naționale. Asociația Bibliotecarilor a apreciat cu Premiul Mare și 2 Premii de gradul I lucrările bibliografice, prezentate la *Concursul Național pentru cele mai bune lucrări științifice editate de bibliotecile Moldovei*. Elena Stratan, șefa serviciu Studii și cercetări. Asistență de specialitate a intrat în *Topul Național Cel mai bun bibliotecar al anului 2007*.

Prin serviciile complexe pe care le oferă comunității universitare, Biblioteca are misiunea de-a asigura proce-

sul educațional și științific astfel ca nici un vizitator să nu plece fără cerința satisfăcută. Una din cele mai importante funcții bibliotecare, inclusiv universitare, este funcția informativă. Iată de ce sarcinile prioritare rămân să fie: crearea instrumentelor de informare – a aparatului informativ – bibliotecar pe suport electronic și tradițional relevant, deschiderea maximală a colecțiilor pentru cititori, formarea competențelor informaționale ale studenților. Realizarea funcției informative a Bibliotecii se bazează pe dezvoltarea colecțiilor, care trebuie să satisfacă în aceeași măsură interesele studenților și ale profesorilor. În ultimii ani procesul de completare a suferit unele schimbări impuse de perfecționarea și implementarea noilor forme de colaborare cu utilizatorii și furnizorii de informații. Performanța instituției depinde de o triplă perspectivă: furnizarea de către fondator, Universitate, a finanțelor; vizarea valorii, costului și calității produselor achiziționate și beneficiarul, care interpretează calitatea serviciului. Bibliotecarii se îngrijesc de cercetarea planurilor de studii actualizate pentru a veghea asigurarea documentară a noilor discipline, analizează în sistem informatizat dotarea lectoratelor, supun analizei cerințele neonorate, urmărind cu regularitate comenzile cititorilor și întreprinzând acțiuni concrete în vederea satisfacerii lor; studiază Bibliografia Națională și Bibliografia cărților recent apărute în România și Rusia atât pe cale tradițională, cât și electronică, vizitează siturile editurilor și e – librăriile pentru a extinde aria de cercetare și a

selecta pentru procurare cele mai reprezentative publicații. O deosebită atenție se acordă actualității și caracterului informativ al documentului. În anul 2007 colecțiile Bibliotecii s-au completat cu 6 222 de titluri noi în 14 020 exemplare, în valoare de mai bine de jumătate de milion de lei (653 469). Din nou, ca și în anii precedenți, au prevalat donațiile, care au constituit 95 % din toate intrările. Deosebit de semnificativ este aportul inginerului Radu Moțoc, membru de Onoare al Senatului, al organizațiilor internaționale: Biroul Consiliului Europei în Moldova, Banca Mondială, PNUD. Circa 19 % din toate intrările, apărute la editurile și instituțiile de învățământ din Moldova, le constituie exemplare din Depozitul legal, direcționate către noi de Camera Națională a Cărții. O noutate a anului 2007 au fost și donațiile din Japonia, 20 de opere literare ale scriitorilor japonezi, care au diversificat colecția de beletristică, în urma inițierii relațiilor de colaborare electronică cu promotorii culturii japoneze în lume.

Potențialul intelectual și spiritual al studenților se formează cu precădere prin asigurarea accesului la colecții, precum și resursele rețelei Internet. Noile forme și metode de informare apar în rezultatul comunicării cititorilor noștri cu bibliotecarii în cadrul diverselor manifestări, relațiilor personale în procesul îndeplinirii a tot felul de referințe și consultații, în timpul monitorizării cercetărilor

științifice ș. a. Informarea cititorilor s-a produs prin *e-Buletinele* Intrări recente, care au suplimentat informațiile tradiționale anuale de care beneficiau cele 26 de catedre universitare, Liceu / Colegiu „Ion Creangă”. Aceleași 24 de Buletine se regăsesc pe pagina web a Bibliotecii, iar în format tipărit - în sala de cataloage.

Din 375 de expoziții documentare organizate în anul 2007, 36 %, ori 135 din ele, au avut un caracter informativ și cititorii le-au vizitat în serviciul *Documentare – Informare Bibliografică*, în sălile de lectură și împrumut, în alte subdiviziuni de comunicare a colecțiilor. De la an la an, crește procentul cărților care se află în acces liber, de la 5 - 7 % , de exemplu, la începutul anilor 2000 la 12 % în anul 2007, ca o consecință a reorganizării spațiilor de lectură și deschiderii accesului liber și direct la colecțiile uzuale ale 3 săli. Prin aceste schimbări Biblioteca, de fapt, a reconstituit metodele pe care le aplica în anii 70 – 80 ai secolului trecut. Acestea au un efect pozitiv pentru cititori – posibilități de alegere și cercetare nemijlocit la raft; pentru cărți – probabilitate mai mare de-a fi văzute și solicitate; pentru bibliotecari – modalități de supervizare și asistență consultativă în procesele de instruire / cercetare ale beneficiarilor. Rezultatul s-a dovedit cu totul excepțional: 79 % din tot ce au împrumutat beneficiarii - 1 372 650 ex., a fost realizat în subdiviziunile structurale ale Bibliotecii care și-au deschis complet fondurile.

Determinante în aprecierea eficienței oricărei instituții sînt datele statistice și indicatorii de performanță, care elimină declarațiile neargumentate privind succesele ei. Invocăm doar cîteva date: în anul 2007 au fost înscriși 13 331 de cititori, toate subdiviziunile au deservit 46 663 de utilizatori reali, care au vizitat spațiile Bibliotecii de mai bine 614 989 ori. 70 % din cele 26 545 de referințe au fost oferite în sistem automatizat.

Formarea competențelor informaționale ale studenților se află în atenția bibliotecarilor instituției bălțene încă din anii 60 ai secolului XX. Prioritatea acestui obiectiv a devenit și mai vădită odată cu pătrunderea în spațiile bibliotecare a noilor tehnologii informaționale / comunicaționale, familiarizarea bibliotecarilor cu echipamentul tehnic modern, transformarea lui în inerente instrumente de muncă pentru specialiștii domeniului. Formularea cerințelor, penetrarea spațiilor informaționale naționale / globale, aprecierea relevanței informațiilor obținute, organizarea muncii intelectuale sînt învățate de către studenți în cadrul Modulului *Bazele culturii informaționale*, devenit parte integrantă a cursului universitar *Tehnologii informaționale și comunicaționale*. Circa 950 de ore au promovat bibliotecarii în grupele studențești din anul I de la toate Facultățile.

Creșterea exponențială a numărului de sesiuni electronice (*Internet, baze de date, OPAC*) au determinat extinderea spațiului Mediatecii (pînă la 90 m² cu 40 de calculatoare) și relansarea paginii web a Bibliotecii într-o nouă versiune, care asigură accesul la cata-

logul electronic, mai bine de 250 000 de informații catalografiate, Biblioteca digitală a lucrărilor cadrelor didactice, serviciul *Întreabă bibliotecarul*, e- revista *Confluente bibliologice*, e-bibliografii / biobibliografii ale universitarilor bălțeni, resurse web: edituri, publicații periodice, e-books, dicționare on-line ș.a. Pagina web a fost vizitată de 9 716 ori, cifră care, cu siguranță, va crește odată cu amplificarea serviciilor web.

Viața culturală a fost coordonată de Centrul Manifestări Culturale, care a organizat și supervizat organizarea a 235 de expoziții tematice, consemnând sărbători și date importante ale anului: *Anul 2007 – Anul Eugeniu Doga; Deceniul Internațional al Programului Apă pentru Viață 2005 - 2015; Deceniul Internațional pentru o Cultură a Păcii și non - violenței (2001 - 2010); Deceniul ONU pentru alfabetizare; Educația pentru Toți (2003 - 2012); Deceniul ONU pentru Educație în spiritul dezvoltării Durabile (2005 – 2012). Au fost marcate Cărțile aniversare – 2007; Patrimoniul Mondial UNESCO; Eminescu, mereu nou (157 de ani de la naștere); Totul începe de la o idee (26 aprilie – Ziua Mondială a Proprietății Intellectuale) ONU – Republica Moldova: 15 ani de la aderare. La aceste expoziții au fost prezentate 11 739 de documente și efectuate 25 930 de împrumuturi.*

Anul 2007 va rămîne drept unul din anii remarcabili în istoria Bibliotecii și a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova prin faptul că pentru prima dată conferința anuală a ABRM, cu genericul *Instruirea continuă - cerință inerentă a Societății Informaționale și a Cunoașterii*, s-a desfășurat în afara

Chișinăului. Aceasta a fost o unică experiență în biblioteconomia Moldovei, cînd un singur colectiv al Bibliotecii Științifice de la Universitatea bălțeană, a devenit timp de 3 zile gazdă primitoare pentru 200 de delegați de la bibliotecile academice, universitare, publice, de colegii, licee și școli din Moldova și România. Secțiunea bibliotecilor universitare a fost și amfitrionul conferinței științifice internaționale *“Biblioteca – portal educațional intelectual și informațional în edificarea Societății Cunoașterii”*, la care au evoluat cu precădere bibliotecarii noștri.

Implicațiile în activitatea Asociației bibliotecarilor s-au manifestat și prin instituirea filialei Bălți a ABRM (biblioteca universitară, biblioteci publice și din învățămînt din mun. Bălți); organizarea atelierelor profesionale pentru bibliotecarii din municipiu: *Învățăm profesionalismul în Asociație; Indicatori de performanță - suport important în evaluarea activității și promovării imaginii bibliotecii*. Colegii de la diferite biblioteci au fost invitați la ședința Clubului BiblioSpiritus, la care Claudia Balaban a ținut conferința: *Promovarea cărții pentru Copii vis-a-vis de participarea la Congresul al 30 - lea Mondial al IBBY în China și la Festivalul Internațional de carte pentru copii din Coreea*.

Funcția de Centru Biblioteconomic a fost îndeplinită prin asistența metodologică, analiza planului și a raportului bibliotecilor din bibliotecile Colegiilor Peda-

gogice din Lipcani și Soroca. Datele statistice a 600 de biblioteci școlare din 15 raioane de la Nordul Moldovei au fost colectate la începutul anului 2007, sintetizate în publicația *Raport statistic 2006 a bibliotecilor școlare din Republica Moldova*, devenită o sursă de referință pentru Ministerele de resort, Biblioteca Centrală Universitară, Biblioteca Națională, ABRM.

În colaborare cu toate structurile universitare și cu susținerea deplină a rectoratului își desfășoară activitatea de 62 ani una din cele mai mari biblioteci din Republica Moldova. Sîntem convinși că

eforturile noastre nu sînt zădarnice, iar munca realizată în favoarea societăți, comunității universitare, în favoarea autorității și imaginii bibliotecarului va stimula mereu aspirațiile tinerilor pentru învățare pe parcursul întregii vieți. Plecați de aici cu o cultură a cărții și o competență informațională dobîndită în anii studenției, mulți absolvenți revin la *Alma Mater Librorum*, pe care o concep ca pe o *Catedrală* în care se păstrează memoria omenirii, unde se află un conglomerat de forță tainică, intelectuală, socială și spirituală.